

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jtem vt prelati et quelib[um] ecclesiastice p[er]sone ad obseruatione[m]
statuto[rum] istoru[m] fideliter teneantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Statuta Engilberti.

postulare earum iniurias defendendo et moniti ab eorū ordinarijs nō desisterit excōicati publice tanq̄ illi quorū excessus vel iniurias nititur defendere. nūciant et alias etiā p̄ eos si opus fuerit procedatur. Idē statuimus fieri de his q̄ vsurarijs manifestis assistunt patrocinitio vel defendunt eosdem.

Ne clerici capellani nobiliū excōicatorū cū ipsius ultra mēsem p̄maneat

Itē statuimus vt clerici seu capellani dñorū suorū aut nobiliū vel aliarū p̄sonarū q̄ fuerint p̄ aliquē p̄dictorū excessū snia excōicationis innodati dñis suis in h̄mōi iniurijs p̄siliū vel auxiliū s̄bo vel facto nō impēdāt. alioqn se no uerint eadē excōicatione inuolutos.

¶ Preterea ipsos dños suos modis q̄bus poterit inducāt. vt de eis p̄ q̄bus excōicati existit satisfaciāt. et ad recōciliationē sancte m̄ris ecclesie reuertant qd̄ si infra mensem eosdē dños suos ad hoc inducere neq̄uerit et tūc oīno recedāt ab eis nec eis cōcent. Alioqn ipsos clericos seu capellanos q̄ ultra idē dñis suis p̄māserint et eis cōcenturint maiorū excōicationē in his scriptis late innodamus et p̄cipim⁹ eos p̄ locorū ordinarios excōicatos publice nūciari. In q̄ excōicationē si duos menses cōtumaciter p̄durauerint et a dñis suis non recesserint. extūc ipofacto oīb⁹ b̄nificijs ecclesiasticis. cū cura vel sine cura q̄ h̄nt sint priuari. Et eadē beneficia p̄ illos ad quorū collationē p̄tinent alijs personis idoneis infra mēsem cōferant. Alioqn extūc p̄ supiorē proximū p̄ferant. et nihilominus sint inabiles ad alia b̄nificia obtinenda.

Contra clericos inexecutiōibus sententiarum remissos et sententias ipas modo debito nō seruantes.

Item cū nōnulli sententiā excōicatorūis damnabiliter vilipendant. Statuimus

vt q̄cūq̄ excōicatus et in prochie sua dehuiciatus p̄ annū in ipa excōicatione p̄siterit et de hoc fides facta fuerit per l̄ras excōicatoris quas sufficere volumus in hac pte si fuerit ordinari⁹ et alias p̄ aliā fidem sufficientē. si h̄mōi fuerit nobilis vel alius habens terram vel districtū illa terra vel districtus p̄ ordinariū loci sup̄ hoc requisitū ab excōicatore vel actōē ecclesiastico sine difficultate supponat interdico. Et si fuerit alius q̄ nobilis dñs ep̄alis seu iudex in cuius districtu excōicatus māserit seu domiciliū habuerit moneat p̄ ordinariū ipsius. vt p̄pellat ipm̄ excōicatum redire ad sanctē matris ecclesie vntōē. Alioqn iudez dñs sine iudex. p̄ ipm̄ ordinariū excōmunicacionis sententia p̄cellatur.

Item processus de eodem

Item ipsi excōicati cū p̄ annū in excōicatione p̄siterint in synodis accusent tāq̄ clamū ecclesie preptores et satisficere p̄pellant. adhibito etiam si opus fuerit auxilio brachij secularis.

Et p̄lati et q̄libz ecclesiastice p̄sonē ad obseruationē statutorū teneant.

Via vero oībus p̄ statuta huiusmodi paterna sollicitudine intendimus prouidere vt videlicet quales procuretur ecclesijs et ecclesiasticis p̄sonis et pacē. turbatores pene formidine cohibeantur a peccatis p̄cipimus et mandamus sub pena excōmunicacionis vt statuta ipa ab omnibus tam ecclesiasticis q̄ secularibus p̄sonis inuolabiliter obseruentur. Statuentes vt prelati archidiaconi prepositi decani capitulorum. capitula et similes de capitulis decani christianitatum rectores ecclesiarum et capellani. nec non et vicarij et omnes clerici ciuitatis et dioec̄ Colonienf ad obseruationem

Statuta Engilberti rii.

sententiarum predictarum. scz excoicatio
tionis suspensiois et interdicti et ad ea/
rum executione qncunqz et quotiescuqz
opus fuerit. et aliqd forefactoru p dicit
rum committi cōtingerit in ciuitate aut
diocesi Coloni. omni fraude et dolo per
uenis exclusis fideliter teneantur. Si
quis at prelati in his remissus fuerit
et ex pre ecclesie vel psona iniuriar vel
damnum passi. tertio requiritus ad ex/
ecutionem pmissoru pur in superioribus
cōtinetur. p se vel p aliu pcedere neg/
lexerit sniaz suspensiois a nobis latam
in his scriptis incurrat facta ipa omissi/
one. qua scz suspensiois sniaz si p octo
dies in negligentia p durando sustine
rit. tertio incurrat excoicatiois sniaz
a nobis lata in his scriptis. Et nihilominus
contra euz ad vltiora p nos de
cōsilio capituli et poru Coloni. pcedat.

Contra clericos in executionibus
sententiaru remissos et sententias ipas
modo debito nō seruantes.

Item hebdomadarij in ecclesijs eouen
tualibus. plebani rectores seu promoto
res parochialiū ecclesiaru et capellarum
ciuitatis et diocesis Coloni. q in suis ec
clesijs seu capellis illos q ex aliquibus
caus de qbus sup dictu ē. excoicatioe
incederint vel turis vel hois et fuerit
vt pmissus est excoicari nūctandi. denū
ciare omiserint ipa omissione se seriat ex
coicatiois sniaz in his scriptis a nobis
lata incurrisse et poterunt de positionis
periculū formidare si diuinis se ingesse
rit sic ligati. ita vt nisi celeri satisfactioe
sibi prospererint monitione premissa a
suis ordinarijs puenit beneficijs q ha
bent illa alijs psonis idoneis p eos.
ad quoru spectant collatione cōferant.
Si quis at sacerdos in loco ppter cap/
tuitatem clerici vel propter spoliū ec/
clesie vel ecclesiastice psonae vel propter
aliquā aliarū causarū p dicitarū interdī
cto celebrauerit et sit irregularis incō/
-

tinenti nō destiterit. aut infra quideciz
dies nō satisfecerit nobis et ecclesie. ex
tunc incurrat ipso facto excoicatiois
sententiā quā in hmoi. presumptores feri
mus in his scriptis. In qua excoicatio
ne si p quidecim dies psumaciter pdu/
rauerit negligens satisfacere. extunc sit
ipso facto oibus beneficijs ecclesiasticis
q habet destitutus Et si illi ad quos be
nificioru hmoi collatio pertinet. et
alijs psonis nō cōtulerint infra mēsem
eorum collatio ad proximū superiorem
denouat. Si vero beneficiū sacerdos
nō habuerit hmoi sit post tempus p v/
ctū inabilis i ppetuū ad aliqd obtine dū

Et pcepto forefacto statim cesset a diuinis
nis. ne qd p ignoratiā possit excusari

Item ne aliquis prelati archi
diaconus ppositus decanis ca/
pituloru et christianitatu aut re
ctor ecclesie vel capelle p crassam igno
ratiā ab observationibus sniarum pre/
dictarū se valeat excusare. cū difficile sit
singulari denūciatioe singulari auribz
inculcari captiuatione clerici vel spoli
um ecclesie vel ecclesiastice psonae. aut ali
ud qdēcuqz forefactū. ppter qd loca aliq
cōtingit esse interdita. sicut superius in
pluribus locis est expressum. Statuimz
vt prelati archidiaconi prepositi decani
et rectores seu vicarij. q cito captiuitas
clerici vel spoliū. aut aliqd forefactū. de
qbz ē sup dictū ad eoz noticiā vel fama
deferēte vel alio qēcuqz mō puenit sta
tim cesset a diuinis vbi b. iur. pmissa fue
rit faciēdū et ad observatione et execu
tionē dictarū sniaz p se vel p alios tene
ant. Alioqn si obstāte excusatioe crasse
ignoratiē penes et snijs sbiaceat. s. dicit.

Et hec statuta ad psonas ecclesiastice
tas cuiuscunqz ordinis extēdant.

Et statuimus vt ad monasteria
et bona eorum et ad monachos et
religiosas personas cuiuscunqz